

Győri Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság

Bhar.III.69/2024/9. szám

A Győri Ítéltábla mint harmadfokú bíróság Győrött, a 2024. szeptember 11. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és 2024. szeptember 18. napján nyilvánosan kihirdette a következő

í t é l e t e t :

A közösség tagja elleni erőszak büntette miatt Terhelt1 vádlott ellen indult büntető ügyben a Székesfehérvári Törvényszék mint másodfokú bíróság 2024. március 21. napján meghozott 2.Bf.140/2023/8. számú ítéletét megváltoztatja azzal, hogy

Terhelt1 vádlott bűnös közösség elleni uszítás büntetében (Btk.332.§ c) pont).

Ezért őt a bíróság 1 (egy) évre próbára bocsátja.

Egyebekben a másodfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s

[1] A Székesfehérvári Járásbíróság a 2023. július 3. napján kihirdetett 6.B.310/2022/19. számú ítéletében Terhelt1 vádlott bűnösségét megállapította – a vád tárgyává tett közösség elleni erőszak büntetettől [Btk. 216.§ (1) bekezdés] eltérően - közösség elleni uszítás büntetében a Btk. 332.§ (1) c/ pontja alapján. Ezért 1 évre próbára bocsátotta.

[2] Az elsőfokú ítélet – a vádiratival lényegileg egyező - tényállása a következő:

[3] Terhelt1 vádlott 2016. december 10. napjától kezdődően önálló, általános képviseleti jogosultsággal rendelkező képviselője, elnöke volt a vádlott lakcímével egyező, cím3. szám alatti székhelyre bejelentett, 2002. június 26. napjával száml nyilvántartási számon bejegyzett Név1 Mozgalomnak. A szervezet célja a Kárpát-medencében élő magyarság önrendelkezési jogának elősegítése. Terhelt1 vádlott 2019. év október hónapjában – utóbb pontosan meg nem határozható időpontban - az október 23-i nemzeti ünneppel kapcsolatosan megemlékezést szervezett 2019. október 23. napján 17.00 órai kezdettel, mely rendezvényt előzetes regisztrációhoz kötve, zártkörűnek tervezte, a rendezvény plakátján azonban pontos helyszín nem szerepelt csak annyi, hogy „Székesfehérvár mellett”.

[4] A vádlott elhatározása alapján a rendezvényről internetes honlapokon is hirdetést jelentetett meg. Terhelt1 vádlott ezen elhatározása alapján a Név2 Szervezet honlapján, a www.szentkoronaradio.com oldalon - személyes kapcsolatait felhasználva - 2019. október 19. napján, valamint ezt követően, pontosan meg nem határozható napokban a Név1 Mozgalom honlapján, a ... oldalon az általa szervezett rendezvényről megjelentetett egy, a két honlapon azonos tartalmú és formájú hirdetést „56 lángja tovább ég” megjelöléssel. A vádlott által a fenti két internetes honlapra elhelyezett hirdetés szövege szerint 2019. október 23. napján a Település1 közelében megrendezendő, 17 órakor kezdődő hagyományőrző, rendhagyó, interaktív megemlékezésen programként kommunisták műveinek elégetésére, Molotov koktéllal célbadobásra, kommunistákra célba lövésre, valamint vörös, uniós, illetve LMBTQP zászlók égetésére fog sor kerülni.

[5] Az interneten a fenti két honlapon a vádlott kérésére és az általa megadott tartalommal megjelentetett két azonos tartalmú felhívás alkalmas volt arra, hogy a lakosság egyes csoportjai, így különösen az LMBTQ közösség tagjaival szembeni szenvedélyek olyan mérvű felszítására, amely magában hordja az erőszakos jellegű konkrét sérelem bekövetkezésének reális lehetőségét.

[6] Terhelt1 vádlott a Név1 Mozgalom honlapján 2019. október 19. napján a felhívás alatt megjelentetett írásában egyértelműen megjelölte azt is, hogy a felhívásban LMBTQP mozaikszóval illetett közösségen az LMBTQ néven közismert társadalmi közösséget érti.

[7] A vádlott nem konzekvensen és következetesen jelölte meg a közösség számára LMBTQ néven ismert társadalmi csoportot, azt hol LMBTQ, hol LMBTQP névvel illette, ily módon a két megjelölést egyként értelmezte.

[8] Az *elsőfokú bíróság indokolása szerint* a vád tárgyává tett, a Btk. 216.§ (1) bekezdés szerinti közösség elleni erőszak nem valósult meg, mivel a vádlotti tevőlegesség, mely a felhívás közzétételében valósult meg, nélkülözi a kihívóan közösségellenesség fogalmát.

[9] Ezen terhelti magatartás a riadalom keltésére sem volt alkalmas. A riadalom keltése esetén a méltatlankodás, felháborodás ijedséggel párosul, mely nem szükséges, hogy ténylegesen bekövetkezzen, hanem elegendő, hogy a cselekmény megvalósításának körülményei folytán objektíve alkalmas legyen az eredmény létrehozására. Ezért nincsen jelentősége annak, hogy valaki észlelte-e a cselekményt. Utalt rá az elsőfokú bíróság, hogy a vádlotti felhívás két olyan weblapon történt, melyet a hasonló gondolkodásmódú személyek olvasnak, így viszonylag zárt körben látogatott. A felhívásban foglaltak alapján a rendezvényen történő részvétel is külön előzetes regisztrációhoz volt kötve, és annak konkrét helyszíne sem volt feltüntetve. Ezért a terhelt cselekménye nem merítette ki a Btk. 216.§ (1) bekezdésében rögzített bűncselekmény törvényi tényállási elemeit.

[10] Az elsőfokú bíróság vizsgálta ugyanakkor, hogy a vádlott magatartása más törvényi tényállás elemeit magában hordozza-e. E körben hivatkozott az Alkotmánybíróság a 30/1992. (V. 26.) AB határozatának V/2. pontjában adott iránymutatásra, hogy mit kell a közösség elleni uszítás elkövetési magatartását képező gyűlésre uszításon érteni. Az Alkotmánybíróság azt rögzítette, „olyan magatartások értendők ide, amelyek alkalmasak arra, hogy az emberek nagyobb tömegében a szenvedélyeket oly magas fokra lobbantsák, amelyből gyűlés keletkezvén, a társadalmi rend- és béke megzavarására vezethet”. Ennek az iránymutatásnak mentén a bírói gyakorlat - melyet tükröznek a HGY 1999/6., illetve a BH2005.46. számon közzétett döntések - gyűlésre uszítás alatt feszültséget gerjesztő, lázongó magatartást ért, amely alkalmas arra, hogy az emberek nagyobb tömegében a szenvedélyeket oly mértékben szítsa fel, amely tevékeny gyűlés kiváltására és ezzel a társadalmi rend- és béke, a harmonikus és toleráns emberi kapcsolatok megzavarásához vezethet. A kialakult veszélyhelyzetnek azonban konkrétan kell lennie. Mindez a veszély, a sérelem bekövetkezésének reális lehetőségét jelenti, vagyis olyan helyzet fennállását, amikor a folyamat a sérelem bekövetkezése irányába ható továbbfejlődésének lehetőségével számolni kell [BH2005.46. és BH2011. 242.].

[11] A közösség elleni izgatás bűncselekményének vizsgálatakor a nyilvánvaló és közvetlen veszély tesztjét és a támadott értékek egyediségének követelményét mindenképpen figyelembe kell venni. Csak bizonyos mérték fölött (azaz a nyilvánvaló és közvetlen veszély esetén) igazolható alkotmányosan a szabad véleménynyilvánításhoz való jog korlátozása. Az uszítás éri csak el azt a szintet, amelytől szükséges és arányos mértékben korlátozható a véleménynyilvánítás szabadsága.

[12] A 30/1992. (V. 26.) AB határozat értelmében a szabad véleménynyilvánításhoz való jog a véleményt annak érték és igazságtartalmára tekintet nélkül védi. A véleménynyilvánítás szabadságának külső korlátai vannak csak; amíg egy ilyen alkotmányosan meghozott külső korlátba nem ütközik, maga a véleménynyilvánítás lehetősége és ténye védett, annak tartalmára tekintet nélkül.

[13] A 12/1999. (V. 21.) AB határozatában az Alkotmánybíróság azt is kimondta, hogy a büntethetőség alkotmányos küszöbét a gyűlöletre uszítás jelenti, ugyanis csakis az uszítás foglalja magában azt a bizonyos mérték fölötti veszélyt, amely a véleménynyilvánításhoz való jog korlátozását megengedhetővé teszi. A gyűlöletre uszítás valójában visszaélés a véleménynyilvánítás szabadságával. Magyarország Alaptörvénye IX. cikk (5) bekezdése szerint a véleménynyilvánítás szabadságának gyakorlása nem irányulhat a magyar nemzet, a nemzeti, etnikai, faji vagy vallási közösségek méltóságának a megsértésére

[14] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság arra következtetésre jutott, hogy a felhívásban a vádiratban rögzített társadalmi csoport tagjai ellen a zászlóvetés kilátásba helyezésével buzdított velük szembeni cselekmények elkövetésére, mely cselekménye már meghaladta a véleménynyilvánítás szabadsága által biztosított jogokat. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a vádlotti felhívás tevékeny gyűlölet kiváltására, az erőszak érzelmi előkészítésére is alkalmas volt.

[15] Kétségtelen tény, ahogy a rendezvényre történő felhívás a közzétett plakátokon jelent meg, és a vádlott eljárás során tett védekezésében is hangoztatta, hogy a rendezvény az általa LMBTQP- nak címkézett ideológiával szembeni fellépés eszköze volt, és ezzel kapcsolatos véleményét kívánta kinyilvánítani, azonban a vádlott közreműködése által megalkotott plakáton feltüntetettek teljes, azok összességében – kontextusában - való értelmezésével a vádlott magatartásával a véleménynyilvánítás alaptörvényben biztosított jogát megsértve, az ott megjelenített egyes nemi identitást valló emberek ellen gyűlöletre uszított az Alaptörvényben deklarált véleménynyilvánításhoz való jog bástyája mögé bújva.

[16] Utalt az elsőfokú bíróság arra is, hogy a közösség elleni uszítás nem eredménybűncselekmény, vagyis nem törvényi tényállási eleme a bűncselekménynek, hogy az elkövető uszító magatartása hatására a csoport tagjai elleni gyűlölet másokban ténylegesen is kialakuljon, elegendő, ha erre az elkövetési magatartás alkalmas. Ezért a büntetőjogi felelősség megítélése tekintetében nincs relevanciája annak, hogy az adott rendezvényen maga a program pont nem valósult meg, azon csekély számú résztvevő volt jelen és nem történt semmilyen atrocitás sem. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felsőfokú végzettséggel rendelkező vádlott nyilvánvalóan tisztában volt a felhívás tartalmával, annak súlyával és jelentőségével, és a megjelölt és védett csoporttal szembeni gyűlölet kiváltására alkalmas voltával. Ily módon megvalósította a közösség elleni uszítás büntetettét a Btk. 332.§ c/ pontja szerint.

[17] Az elsőfokú ítélet ellen az ügyészség Terhelt1 terhére eltérő minősítés; a vád szerinti közösség elleni erőszak büntette megállapítása, illetőleg pénzbüntetés kiszabása érdekében, míg a vádlott és meghatalmazott védője felmentést célzóan jelentettek be fellebbezést.

[18] A Székesfehérvári Törvényszék a 2024. március 21. napján kelt, 2.Bf.140/2023/8. számú ítéletével a Székesfehérvári Járásbíróság ítéletét megváltoztatta és a vádlottat a közösség tagja elleni erőszak büntetnének [Btk. 216.§ (1) bekezdés] vádjá alól felmentette.

[19] Rögzítette a törvényszék, hogy az elsőfokú bíróság eljárása törvényes volt, tovább az általa megállapított tényállás túlnyomórészt megalapozott volt. Azt a ténybeli indokolás tényállásba emelésével akként egészítette ki, hogy Terhelt1 vádlott által meghirdetett

rendezvényt végül zártkörű összejövetelként, egy magánházban tartották meg, amelyen alapvetően Terhelt1 vádlott ismerősi, baráti köréhez tartozó személyek vettek részt. A rendezvényen a plakáton megjelenített programok egyike sem valósult meg.

[20] Ezen túlmenően a másodfokú bíróság mellőzte az ítélet [8] bekezdésében írt - a jogi indokolás körébe tartozó – következtetések történeti tényállásban történő rögzítését. Eszerint mellőzte a tényállásból, miszerint „az interneten a fenti két honlapon a vádlott kérésére és az általa megadott tartalommal megjelentetett két azonos tartalmú felhívás alkalmas volt arra, hogy a lakosság egyes csoportjai, így különösen az LMBTQ közösség tagjaival szembeni szenvedélyek olyan mérvű felszítására, amely magában hordja az erőszakos jellegű konkrét sérelem bekövetkezésének reális lehetőségét.”

[21] A fentieknek megfelelően kiegészített tényállás alapján vizsgálta felül az ítéletet és arra a megállapításra jutott, hogy az elsőfokú bíróság okszerűtlenül következtetett az alább Terhelt1 vádlott bűnösségére a terhére rótt bűncselekmény vonatkozásában.

[22] A vádlott cselekvőségének elemzése kapcsán a törvényszék *az ítélete jogi indokolásában* mindenekelőtt rögzítette az alapjogi szempontból fontos nemzetközi és hazai szabályokat, melyek az emberi méltósághoz való jog tekintetében az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatának 1., 2. cikke, az 1976. évi 8. törvényerejű rendelettel kihirdetett Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának (a továbbiakban Egyezségokmány) a preambuluma, az Európai Unió Alapjogi Chartájának (a továbbiakban Alapjogi Charta) preambuluma, illetve 1. cikke.

[23] A diszkrimináció vonatkozásában az Egyezségokmány 2. cikk 1. pontja és 26. cikke, az Emberi Jogok Európai Egyezményének 14. cikke, továbbá Az Alapjogi Charta 21. cikke.

[24] A szabad véleménynyilvánítás jogát deklarálja az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatának 19. cikke, az Egyezségokmány 19. cikkének 1. és 2. pontja, az Emberi Jogok Európai Egyezményének 10. cikk 1. pontja, valamint az Alapjogi Charta 11. cikkének (1) bekezdése.

[25] Idézte Magyarország Alaptörvényének II. cikkét, mely szerint az emberi méltóság sérthetetlen, továbbá a IX. cikk (1) bekezdését, mely alapján mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához, de a (4) és (5) bekezdés szerint a véleménynyilvánítás szabadságának a gyakorlása nem irányulhat mások emberi méltóságának, illetőleg a magyar nemzet, etnikai, faji, vagy vallási közösségek méltóságának a megsértésére. Hivatkozott az Alaptörvény XV. cikkének (2) bekezdésére, mely azt rögzíti, hogy Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.

[26] E szabályokból – a törvényszék álláspontja szerint - kiviláglik, hogy a véleménynyilvánítás szabadsága bár fokozott alkotmányos védelmet élvez, de nem abszolút jog, hanem olyan korlátozásoknak alávethető, amelyek egy demokratikus társadalomban szükségesek és arányosak. A véleménynyilvánítás jogának gyakorlását elsődlegesen az emberi méltósághoz, a becsülethez és a jóhírnévhez fűződő jogok korlátozhatják. Ezen két különös jelentőségű alapjog összefüggéseinek vizsgálata alapján látta eldönthetőnek a vádlott büntetőjogi felelősségének kérdését.

[27] A 30/1992. (V. 26.) AB határozat és 13/2000. (V. 12.) AB határozat alapján levezette, hogy ugyan a szabad véleménynyilvánítás joga nem korlátozhatatlan alapjog, de pusztán igen kevés joggal szemben kell csak engednie, ilyen pl. az emberi méltósághoz, illetőleg annak

megkülönböztetés nélküli érvényesüléséhez fűződő jog. Az ún. gyűlölet-bűncselekmények fogalma alá sorolandók azon törvény tényállások, amelyek a köznyugalom megóvását is célozva alapvetően az egyenlő méltóságot részesítik büntetőjogi védelemben. Vannak gyűlölet-tettek, amelyet a hatályos büntetőjogban önálló tényállásként a közösség tagja elleni erőszak jelenít meg. Létezik az úgynevezett gyűlölet-beszéd, amelynek a hatályos jogban – bár nem kizárólagosan – a közösség elleni uszítás tényállása felel meg. A közösség tagja elleni erőszak és a közösség elleni uszítás tényállásaiban a kiemelt büntetőjogi védelmet élvező csoportok lényegileg azonosak: nemzeti, etnikai, vagy vallási csoportok.

[28] A törvényszék rámutatott, hogy a hatályos Btk-ban példálózóan vannak nevesítve az egyes különösen sérülékeny, magukat nehezen védeni képes csoportok: fogyatékosok, valamint a nemi identitásuk és szexuális irányultságuk, mint azonosságot jelentő ismérv alapján elkülönülő csoportok. Az érintett csoportok köre ezzel nem lezárt, elvben fokozott védelmet élvezhet bármely azonos ismérv alapján összetartozó emberi közösség. Van tehát legalább egy olyan lényegi ismérv, amely lehet közös (azonos) tulajdonság, nézet, értékrend, meggyőződés stb., amely az adott csoportot a külvilág számára is felismerhetővé, jól elkülöníthetővé teszi [BH.2023.178.].

[29] Mindezek alapján a másodfokú bíróság is arra az álláspontra helyezkedett, hogy amikor a terhelt a világhálón megjelentetett inkriminált plakáton egyebek mellett LMBTQP (ahol a P betű pedofília utal) zászlóégetést hirdetett meg az október 23-i nemzeti ünnepre tekintettel tartandó zárkörű, előzetes regisztrációhoz kötött megemlékezés egyik programpontjaként, majd a plakáthoz tartozó internetes bejegyzésen az LMBTQP propagandára, mint olyanra hivatkozott, aminek az alapja - az Európai Unióhoz és a kommunizmushoz hasonlóan - az ateista materializmus, a mindenki egyenlő hamis mítosza és a nemzetellenes internacionalizmus, és amely deviancia már nemcsak a nemzeti, hanem a nemi identitást is támadja, nem pusztán az LMBTQ-ideológiát kritizálta, nem pusztán az LMBTQ ideológiáról nyilvánított dehonesztáló, becsmérlő módon véleményt, de egyúttal a lakosság nemi identitására, illetőleg szexuális irányultságra tekintettel elkülönült csoportjával (az LMBTQ közösséghez tartozókkal) szemben is negatív értékítéletet fogalmazott meg.

[30] A törvényszék osztotta az elsőfokú bíróság azon álláspontját is, miszerint a vádban nevesített – a Btk. 216.§-ában szabályozott - közösség elleni erőszak bűncselekménye nem valósult meg, mivel Terhelt1 vádlott terhére rótt magatartás - annak utóéletét is figyelembevéve - nem volt kihívóan közösségellenes.

[31] Terhelt1 vádlott ugyanis kizárólag a vele azonos (nemzeti radikális) értékrendet, világnézetet képviselő emberek számára működtetett internetes honlapokon, tehát nem feltűnő módon tette közzé a vörös és EU zászló mellett LMBTQP zászlóégetést; kommunista ideológiát megjelenítő művek elégetését; kommunista ideológiát képviselő személyekre való célba lövést; valamint Molotov-koktéllal történő célba dobást egy zárkörű, előzetes regisztrációhoz kötött rendezvény szimbolikus aktusaként meghirdető plakátot. Ezen tette – az idézett internetes bejegyzés tartalmát is figyelembevéve – a törvényszék álláspontja szerint nem lépte túl a szabad véleménynyilvánítás határát.

[32] Az elkövetési körülményei alapján megállapítható, hogy a szóban forgó internetes honlapokat felkereső személyek – a dolog természetéből fakadóan – nem tekinthetők úgynevezett „foglyul ejtett közösségnek”. A szóban forgó terhelti felhívás és bejegyzés észlelése, megtekintése ugyanis a saját szabad akaratuktól függött, az nem volt elkerülhetetlen.

[33] A terhelti magatartás, bár kétségtelenül találkozhatott a Terhelt1 vádlott által képviselt ideológiával, eszmerendszerrel egyet nem értő – az inkriminált honlapok bármelyikét a vádbeli időszakban felkereső – személyek ellenvéleményével, esetleg bennük

megbotránkozást is kelthetett, azonban ez nem tette kihívóan közösségellenessé a véleménynyilvánítás alkotmányos jogát gyakorló személy tevékenységét.

[34] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított, a Btk. 332.§ c/pontjába ütköző közösség elleni uszítás vonatkozásában hivatkozott az Alkotmánybíróság a 30/1992. (V.26.) AB számú határozatára, amely megsemmisítette - a hatályos törvényi tényállás elődjének tekinthető - az 1978. évi IV. törvény 269.§ (2) bekezdését (az ún. gyalázkodási tényállást), ugyanis a köznyugalom fenntartásához nem szükséges, hogy a törvény önmagában véve büntetőjogi büntetéssel fenyegetse a tényállás szerinti jogtárgyakat sértő vagy lealacsonyító kifejezés nagy nyilvánosság előtti használatát. Az Alkotmánybíróság kifejezett álláspontja szerint a jogalkotó ezzel szükségtelenül és az elérni kívánt célhoz képest aránytalanul korlátozta a szabad véleménynyilvánításhoz való jogot. Az Alkotmánybíróság a 12/1999. (V.21.) AB határozatban is – a „nyilvánvaló és közvetlen veszély” („clear&present danger”) tesztet alkalmazva egyértelműen lerögzítette azt a küszöböt, amely a gyűlölet-beszéd büntetendőségét lehetővé teszi.

[35] A jogalkotó - a Tanács 913/2008/I/B kerethatározatában foglalt követelményeknek való megfelelés jegyében - a 2016. évi CIII. törvénnyel, 2016. október 28-i hatállyal módosította a közösség elleni uszítás törvényi tényállását, s abban megjelenítette a csoport tagja elleni elkövetést, valamint az erőszakra uszítást is. Ugyanakkor egyértelművé vált, hogy a gyűlöletre uszítás és az erőszakra uszítás nem azonos fogalmak. A törvény szerinti gyűlöletre uszítás már nem jelenti egyértelműen az erőszak közvetlen veszélyét, illetve az erőszakos jellegű konkrét sérelem reális lehetőségét.

[36] Ez a büntetendőségi szint ugyanakkor – a másodfokú bíróság járásbíróssággal ellentétes álláspontja szerint – még mindig magas ahhoz, hogy a vizsgált terhelti magatartás bűncselekménynek minősüljön, mert a clear&present danger elvre figyelemmel kijelenthető, hogy a közrend elvont veszélyeztetése továbbra sem alapozhat meg büntetőjogi felelősségre vonást. A törvény tehát ezek után is a köznyugalom megzavarására alkalmas módon történő elkövetést értékeli a gyűlöletre uszítás elkövetési magatartása esetében.

[37] Mindezek alapján Terhelt1 uszító magatartást nem tanúsított, a helytelenítés, kifogásolás, értékítélet fogalomkörébe vonható tevékenysége ugyan értékelhető érzelemalkotó ráhatásként más személyekre, de tevékenységében nem vált meghatározóvá a támadásra irányuló mozgósítás.

[38] A szabad véleménynyilvánításhoz való jog a véleményt mindig annak érték- és igazságtartalmára tekintet nélkül védi [12/1999. (V.21.) AB határozat].

[39] A kifejtettekre figyelemmel a törvénytírók azt állapította meg, hogy az interneten, a két honlapon, a terhelt kérésére és az általa megadott tartalommal megjelentetett, két azonos tartalmú felhívás nem volt alkalmas a lakosság egyes csoportjai, így különösen az LMBTQ közösség tagjaival szembeni szenvedélyek olyan mérvű felszítására, amely magában hordja az erőszakos jellegű (konkrét) sérelem bekövetkezésének reális lehetőségét.

[40] Ezért Terhelt1 vádlottat az ellene emelt vád alól a Be. 566.§ (1) bekezdés a/ pontja alapján - bűncselekmény hiányában – felmentette.

[41] A másodfokú ítélet ellen *az ügyész jelentett be fellebbezést* a vádlott bűnösségének a vádirati minősítés szerinti megállapítása és vele szemben büntetés kiszabása végett.

[42] A Győri Fellebbviteli Főügyészség a BF.106/2024/1-I. számú *átiratában* az ügyészi fellebbezést helyes indokai alapján fenntartotta.

[43] Megállapította, hogy a másodfokú ítélet ellen bejelentett fellebbezés a Be. 615.§ (2) bekezdés b/ pontja és (3) bekezdés a/ pontja alapján joghatályos. A felülbírálat a Be. 618.§ (1) és (2) bekezdésekben írtakra terjed ki.

[44] Álláspontja szerint az ügyben eljáró bíróságok az ítéletek hatályon kívül helyezésére okot adó eljárási szabálysértést nem vétettek, a tényállás megalapozott.

[45] A másodfokú bíróság azonban tévedett akkor, amikor az irányadó tényállás alapján a vádlottat bűncselekmény hiányában az ellene emelt vád alól felmentette.

[46] Köztudomású tény, hogy az „LMBTQ” elnevezéssel jelölt társadalmi közösség azonosító eleme kizárólag a személyek szexuális irányultsága. Szintén köztudomású tény, hogy a „pedofil” a társadalmi szóhasználatban az állam büntető hatalmával szigorúan üldözendő, kiskorúak sérelmére elkövetett szexuális bűncselekményeket elkövető személyeket jelölő gyűjtőfogalom. Ekként az LMBTQ megjelölés mellé a pedofil személyeket jelölő P illesztésével, e két szimbólum összemosásával az átlagostól eltérő szexuális irányultságú személyek emberi méltósága kétséget kizáróan sérült. Erre is figyelemmel a vádlott törvényi tényállásban rögzített magatartása, azaz az LMBTQ közösség jelképeként közismertté vált zászló elégetésére nyilvánosan, bárki által elérhető internetes portálokon történt programhirdetés önmagában alkalmas volt arra, hogy a tervezett esemény híre az átlagostól eltérő szexuális irányultságú személyekben riadalmat keltsen. Mindezek miatt a vádlotti magatartás kihívóan közösségellenes jellege is megállapítható.

[47] A vádlott büntetőjogi felelősségét ezért a Btk. 216.§ (1) bekezdésében meghatározott, eszerint minősülő és büntetendő közösség tagja elleni erőszak büntetében kell megállapítani.

[48] A bűncselekmény miatt az ügyészi fellebbezésben írtak mentén, a cselekmény jellegére és az általános prevenció szempontjára figyelemmel a vádlottal szemben pénzbüntetés kiszabása indokolt.

[49] A kifejtettekre figyelemmel az ügyészség indítványozta, hogy az ítéltábla a fellebbezést a Be. 620.§ (1) bekezdése szerinti nyilvános ülésen bírálja el, a Székesfehérvári Törvényszék 2.Bf.140/2023/8. számú ítéletét a Be. 624.§-a alapján változtassa meg, állapítsa meg a vádlott bűnösségét közösség tagja elleni erőszak büntetében, s ezért vele szemben szabjon ki pénzbüntetést.

[50] Terhelt1 meghatalmazott védője az ügyészi átiratra tett észrevételében a másodfokú ítélet helybenhagyását kérte.

[51] A védő hivatkozott a Székesfehérvári Törvényszék másodfokú ítéletének [102] bekezdésében írtakra, miszerint a vádlott az LMBTQ közösséghez tartozók vonatkozásában negatív értékítéletet fogalmazott meg. Ez azonban az Alaptörvény IX. § alapján védett véleménynyilvánításnak tekintendő és bűncselekmény szintet csak akkor ér el, ha objektív mércékkel mérve kihívóan közösségellenesnek tekinthető, amelynek a legfontosabb feltétele, hogy a kívülágban megjelenő ismérvei alapján valóságosan fenyegető legyen az adott csoporthoz tartozók számára. A másodfokú ítélet helyesen jutott arra a következtetésre, hogy hiányzott a kihívóan közösségellenesség, mivel olyan módon került közzétételre a meghívót tartalmazó plakát, amely a vádlottal azonos értékrendűek számára volt jellemzően elérhető, ráadásul mindezt egy zártkörű, előzetes regisztrációhoz kötött rendezvény szimbolikus aktusaként feltüntetett programelemet tartalmazott. A megjelenítés módjára figyelemmel az LMBTQ csoporttagok nem tekinthetők foglyul ejtett közönségnek, nem volt elkerülhetetlen számukra a plakáttal való találkozás.

[52] Tévesen utal az ügyészi fellebbezés arra, hogy a P betű LMBTQ mozaikszó mögé illesztése már önmagában bűncselekményi szankciót válthat ki vagy legalább is ezen plakáton

való megjelenítése bűncselekményt valósított meg. Ez az értelmezés megengedhetetlen módon a véleménynyilvánítás szabadságát korlátozó szemléletet tükröz, amelynek következtében senki számára nem lenne megengedett az, hogy egyes társadalmi csoportok vagy úgymond védett csoportok vonatkozásában kritika, bírálat, értékvédő vélemény keretében figyelemfelkeltő, mehökkentő nyelvi eszközökkel éljen.

[53] A védő szerint a LMBTQP mozaikszóval jellemzhető társadalmi csoport nem olyan, amely alaptörvényi vagy jogszabályi védelmi körbe tartozna. Sajnálatos módon kutatási eredmények és egyre több nyilvánosságból elérhető adat áll rendelkezésre a tekintetben, hogy az LMBTQ mozaikszóval jellemezhető személyek körében a gyermekek sérelmére elkövetett szexuális bűncselekmények az átlagnál nagyobb arányban jelentkeznek.

[54] A gyűlölet-bűncselekmények esetében vizsgálni kell a nyilvánvaló és közvetlen veszély fennállását, el kell végezni ennek tesztjét, mivel csak bizonyos mérték fölött korlátozható alkotmányosan a szabad véleménynyilvánításhoz való jog. Egy markáns véleménynyilvánítás, amely saját szubkulturális közösségi felületeken nyer megjelenítést egy zártkörű, előzetes regisztrációhoz kötött rendezvény keretében és amely nyilvánvalóan csak egy szimbolikus üzenet, semmiképpen nem éri el azt a szintet, amely valóságos fenyegetést jelentene az LMBTQ közösség tagjai számára.

[55] Téves az az ügyészi álláspont is, mely szerint az LMBTQ közösség jelképét jelentő zászló elégetésére való felhívás a társadalmi együttélési normákkal való egyértelmű és kirívó szembefordulást hordoz. Ebből az ügyészség nyilvánvalóan azt a következtetést szeretné levonni a bírósággal, hogy nemcsak egy ilyen zászló elégetése, de az erre való felhívás is már bűncselekményt valósít meg. Ezzel szemben sem az LMBTQ közösség zászlójának elégetése, sem pedig az erre való felhívás bűncselekményt nem valósít meg, mivel a tárgyak vonatkozásában gyalázkodás, lealacsonyító kifejezés használatát, gyalázkodást, meggyalázást csak a nemzeti jelkép megsértése bűncselekmény törvényi tényállása rendeli büntetni nemzeti jelképeink tekintetében, melyek közé nem tartozik az LMBTQ mozgalom szírványos zászlója.

[56] Helyesen utalt arra is a másodfokú bíróság, hogy vádlott negatív értékítéletének minősített plakát összhatásában nem vált meghatározóvá a támadásra irányuló mozgósítás. Ebből következően nem állapítható meg a közösség elleni uszítás bűncselekménye sem.

[57] A védő – a perbeszédében elmondottakra hivatkozva - hangsúlyozta, hogy az Alaptörvényben rögzített család- és gyermekvédő rendelkezések kiemelt védelmet adnak a férfi és nő házasságának, a családoknak, a családban nevelkedő gyermekeknek, biztosítsák a gyermek születéskori önazonosságának védelmét. Ebben a körben külön fontossággal bír az Alaptörvény XVI. Cikke, amely védeni rendeli a gyermekek születési nemének megfelelő önazonossághoz való jogát, biztosítja Hazánk alkotmányos önazonosságának és keresztény kultúráján alapuló értékrend szerinti nevelést.

[58] A védő rámutatott, hogy a vádlott terhére rótt cselekmény helyes megítéléséhez azt is szükséges ismét rögzíteni, hogy jelen esetben egy társadalmi tesztről volt szó, amely egy kétségkívül mehökkentő és szokatlan plakáttal valósult meg, azonban a történeti tényállás szerint egyetlen elemében sem hordozta a vád tárgyává tett bűncselekmény megállapításához szükséges ismérveket. A vádlott a közérdeket védő, család- és gyermekvédő tevékenysége keretében készített plakátról van szó, amelynek a tényállásban leírt módon történő használata bűncselekményt nem valósíthatott meg.

[59] Az állam szervei, így a nyomozó hatóság és a vádhatóság sem helyezhetik magukat olyan pozícióba, hogy a véleménynyilvánításokat megfogalmazó személyek felett elmarasztaló értékítéletet alkossanak és tevékenységüket önkényesen bűncselekményi minősítés alá vonják, hogy közérdekű tevékenységüket akadályozzák. Ez olyan kisiklása a

bűnüldözés és vádhatóság törvényi keretrendszerének, amelyet a másodfokú bíróság minden tekintetben helyes és alapos másodfokú ítélete tudott csak feloldani a vádlott felmentésével.

[60] A kifejtettek alapján a védő álláspontja az volt, hogy a másodfokú ítélet helybenhagyása indokolt.

[61] A harmadfokú nyilvános ülésen az ügyész a módosított fellebbezést és annak az átiratában kifejtett érveit fenntartotta. A védő írásbeli észrevételére reagálva leszögezte, hogy a vádlott magatartásának riadalomkeltésre alkalmassága és a kihívóan közösség ellenessége abban is megmutatkozik, hogy két nyilvános internetes oldalon jelent meg a plakát, és a vádlottal azonos értékrendű célközönségen kívül bárki láthatta a hirdetést, hiszen az megszatható volt a közösségi oldalakon.

[62] Az ügyész rámutatott, hogy az LMBTQ közösség a szexuális irányultsága alapján meghatározott védendő csoport. Hozzáillesztve a P betűt, ami pedofilt jelent, máris sérül a csoporthoz tartozók emberi méltósága, mivel a kiskorúak sérelmére súlyos, nemi erkölcs elleni bűncselekmények elkövetőivel azonosítja őket. Egyáltalán nem helytálló az a védői hivatkozás, miszerint az eltérő nemi identitású emberekre jellemző a pedofil jellegű bűncselekmények megvalósítása. A Győri Ítéltábla régiójában az utóbbi néhány évben emelkedő számú, ilyen típusú bűncselekmények elkövetői az ügyek döntő részében és a sértett szűk családi-rokoni körébe tartozik.

[63] Az ügyész álláspontja az volt, hogy az LMBTQ nemzetközileg ismert zászlójának elégetését előrevetítő program hirdetése a véleménynyilvánítás határán messze túllépő, kihívóan közösségellenes magatartás. Ráadásul ez az emberi méltóságot súlyosan sértő hirdetés egy olyan nemzeti történelmi ünnep kapcsán került ki az internetre, amiben az emberek szexuális irányultsága egyáltalán nem játszott szerepet.

[64] A riadalom keltésre a cselekmény alkalmas volt, hiszen valaki feljelentést tett.

[65] Az ügyész indítványozta továbbra is a vád szerinti bűnösség megállapítását és pénzbüntetés kiszabását.

[66] Terhelt1 vádlott védője a nyilvános ülésen fenntartotta a védőiratában foglalt érvelését. Rámutatott, hogy az ügyésség ezt az ügyet valamilyen okból kiemelten fontosként kezelte, mert nyomozati szakban több alkalommal is megszüntették az eljárást bűncselekmény hiányában, de a vádhatóság minden esetben elrendelte a nyomozás folytatását.

[67] Nem értett egyet az ügyésszel abban, hogy a feljelentés ténye megalapozza a cselekmény riadalom keltésre alkalmasságát, ugyanis ez nem egy szubjektív érzésen alapuló kategória, amely egyes emberek érzékenységén alapul.

[68] A védő rámutatott, hogy a feljelentést egy olyan civil szervezet tette, amellyel a vádlottnak évek óta vitái vannak. Nem szerencsés egy alkotmányos renddel kapcsolatos, egymással ütköző ideológiákat a tárgyalóteremben kell értékelni. Ez a plakát ebben a formájában egy társadalmi teszt volt, egy vizsgálati lehetőség, hogy a jogalkalmazó hogyan viszonyul a véleményformáláshoz.

[69] Az értékvédő, és a közrendet képviselő pozícióban a vádlott van és ezzel a plakáttal hívta fel a figyelmet, hogy van egy olyan mozgalom, amelyik eltérő nemi identitású emberek nevében rendszeresen kilép a társadalmi rend kereteiből a saját politikai céljai megvalósítása érdekében.

[70] A rendezvény plakátja a vádlott saját közönségéhez szólt, illetve a rendezvény zártkörű és pontosan nem meghatározott helyszínre vonatkozott. Egy nagyon fontos nemzeti emléknap kapcsán felhívta a figyelmet, hogy bizonyos társadalmi jelenségek veszélyeztetik a magyar társadalom alappilléreit képező értékrendet. Ez egy értékvédő vélemény volt, amit mindenki tűrni köteles az Alaptörvény alapján.

[71] A védő szerint a másodfokú bíróság kimerítően megindokolta, hogy miért nem valósult meg sem a vádban írt, sem az elsőfokú bíróság által megállapított bűncselekmény, ezért a törvényszék ítéletének helybenhagyását kérte.

[72] Terhelt1 vádlott az utolsó szó jogán tett nyilatkozatában hangsúlyozta ő a plakát készítését és közzétételét mindig elismerte. Ő olyan ideológiát képvisel, ami az alkotmányos renddel összhangban van. A feljelentést tevő civilszervezet viszont olyan befolyással bír, hogy elérte az ügyészségen keresztül ennek az ügynek a bírósági szakba jutását. A közérdekű adat kikérésével az is kiderült, hogy ez a civilszervezet rendőröket, ügyészeket és bírákat érzékenyít. Jelen ügyben ugyan nem történt bűncselekmény, hiszen a rendőrség háromszor megszüntette a nyomozást, mégis megtörtént a vádemelés, illetve született két ellentétes ítélet, amely mutatja a Név3 eredményes lobbitevékenységét.

[73] A vádlott csatlakozott védője érveléséhez és kérelméhez.

[74] A harmadfokú bíróság megállapította, hogy az ügyészi másodfellebbezés joghatályos. A harmadfokú eljárás lehetősége a Be. 615.§ (2) bekezdés b/ pontjára tekintettel megnyílt, mivel a másodfokú bíróság ítéletében az elsőfokon elítélt vádlottat felmentette, vagyis az elsőfokú bírósággal ellentétes döntést hozott.

[75] A joghatályosan bejelentett fellebbezések alapján a Be. 618.§ (1) bekezdés a/ pont aa/ alpontjában meghatározott keretek között bírálta el a törvényszék másodfokú határozatát és az azt megelőző első- és másodfokú bírósági eljárást abból a szempontból is, hogy az eljárási szabályokat az elsőfokú, illetőleg a másodfokú bírósági eljárásban megtartották-e, valamint, hogy a másodfokú ítélet megalapozott-e.

[76] A harmadfokú felülbírálat körét a Be. 618.§-a határozza meg. Ennek megfelelően az ítéltábla vizsgálja a másodfokú bíróságnak a fellebbezéssel támadott ellentétes döntését, illetőleg az ellentétes döntéssel összefüggő rendelkezéseket. Az elsőfokú és a másodfokú bírósági eljárást arra tekintet nélkül bírálta felül, hogy ki, milyen okból fellebbezett. E körben az ítélet fellebbezéssel nem érintett része tekintetében is felülbírálja az 590.§ (5) bekezdés a/ –c/ pontjában meghatározottakat, vagyis azon eljárási szabályok megtartását, amelyek megsértése esetén a 607.§ (1) bekezdése, valamint a 608.§ (1) bekezdése alapján az ítéletet hatályon kívül kell helyezni, vagy a 609.§ (1) bekezdése alapján az ítéletet hatályon kívül kell helyezni [Be. 618.§ (1) – (3) bekezdés].

[77] A harmadfokú felülbírálat eredményeképpen az ítéltábla az ügyészi fellebbezést részben találta megalapozottnak az alábbiak szerint.

[78] A rendelkezésre álló iratok alapján megállapítható volt, hogy az első- és másodfokú eljárás során a bíróságok a büntetőeljárási szabályokat megtartották, olyan abszolút hatályú perrendi hiba nem volt felfedezhető, ami az érdemi felülbírálatot megakadályozta volna.

[79] A Székesfehérvári Járási Ügyészség B.5933/2019/42. számú vádirata 2022. július 15. napján érkezett a Székesfehérvári Járásbíróságra, melyben a vádhatóság a Be. 740.§ (2) bekezdés értelmében tárgyalás mellőzésével, büntetővégzés meghozatalával indítványozta a vádlottal szemben a Btk. 216.§ (1) bekezdés szerint közösség elleni erőszak büntette miatt pénzbüntetés kiszabását.

[80] Az eljáró bíró észlelte, hogy a vádemelés előtt három ízben is sor került az eljárás megszüntetésére, majd a nyomozás folytatásának elrendelésére [nyomozati irat 8.22], helyesen rendelte el tárgyalás tartását és iktatta az ügyet új számra 2022. július 22. napján, majd 2022. augusztus 5. napján rendelkezett a vádirat kiadásáról és az előkészítő ülést is kitűzte 2022. október 12. napjára, melynek elhalasztását a védő kérte.

[81] A 2022. november 21. napján megtartott előkészítő ülésen az elsőfokú bíróság megállapította a vádtól eltérő minősítés lehetőségét, miszerint a vádiratban körülírt cselekmény a Btk. 332.§ c/ pontja értelmében közösség elleni uszítás büntettének is minősülhet. Mivel a vádlott nem tett nyilatkozatot az eltérő minősítés lehetőségére tekintettel, az előkészítő ülést a bíróság 2023. január 30. napjára elhalasztotta, melynek elnapolását ismét a védő kérte.

[82] A 2023. február 27. napján megtartott előkészítő ülésen Terhelt1 vádlott a bűnösségét nem ismerte el és nem mondott le a tárgyaláshoz való jogáról, ezért a járásbíróság a tárgyalást nyomban megtartotta. Kihallgatta a vádlottat, aki a cselekvősege tényeit maradéktalanul feltárta, de bűnösségét tagadta. A bíró ismertette a releváns nyomozati iratokat; a feljelentést és mellékleteit képező plakátot, kifotózott internetes oldalakat, a Név2 és a Név1 Mozgalom iratait, a feljelentés elutasítására, majd kiegészítésére, továbbá az eljárás megszüntetésére vonatkozó (2020. január 10-én, 2020. szeptember 23-án, majd 2021. október 13-án kelt) határozatokat, a Név3 panaszát, illetve a (2020. május 28-án, 2020. október 22-én és 2021. december 13-án kelt) nyomozás folytatását elrendelő határozatokat és elutasította a védelem tanú - és szakértői bizonyításra irányuló indítványait. A perbeszédeket követően az ügyet elnapolta, mivel a védő fellebbezett az előkészítő jegyzőkönyv kijavítása iránt kérelmét részben elutasító végzést.

[83] A 2023. május 3. napjára kitűzött tárgyalást a vádlott és védő kérelmére ismét el kellett halasztani.

[84] A 2023. július 3. napján megtartott tárgyaláson az elsőfokú bíróság elutasította azt a védelmi indítványt, hogy függessze fel az eljárást a Btk. 490.§ (1) és (2) bekezdése alapján, és elsődlegesen kezdeményezzen az Európai Unió Bíróságánál előzetes döntéshozatali eljárást, illetve másodlagosan az Alkotmánybíróságnál a jogszabály nemzetközi szerződésbe ütközésének megállapítására irányuló eljárást, mivel a Büntető Törvénykönyvben rögzített közösség tagja elleni erőszak, illetve közösség elleni uszítás törvényi tényállásai az európai uniós jogszabályoknak nem megfelelőek, mivel álláspontja szerint a TANÁCS 2008. november 28-i 2008/913/IB kerethatározatában foglaltak nem megfelelően kerültek implementálásra a magyar jogba.

[85] Ezt követően ügydöntő határozatot hozott, amely ellen az ügyészség, a vádlott és védője fellebbezett.

[86] A Fejér Megyei Főügyészség indítványával 2023. augusztus 1. napján érkeztek az iratok a Székesfehérvári Törvényszékre másodfokú elbírálásra a nyilvános ülés időpontjának kitűzésére azonban csak 2023. november 15. napján került sor. Ezzel a kitűzési késedelemmel a másodfokú bíróság megsértette a Be. 596.§ (2) bekezdésében írt határidőt, mely szerint a tanács elnöke az ügyiratok érkezésétől számított két hónapon belül a lehető legközelebbi hatánapra a fellebbezés elbírálására tanácsulást, nyilvános ülést vagy tárgyalást tűz ki.

[87] A 2024. február 13. napjára kitűzött nyilvános ülést a védő kérelmére a törvényszék 2024. március 7. napjára halasztotta el. Ekkor elutasította Terhelt1 vádlott védője által a fellebbezés írásbeli indoklásában ismételten előterjesztett azon indítványt, mely az Európai Unió Bírósága előtti előzetes döntéshozatali eljárás, illetve az Alkotmánybíróságnál a jogszabály nemzetközi szerződésbe ütközésének megállapítására irányuló eljárás kezdeményezését célozta.

[88] Ezt a döntését a törvényszék – helyesen - azzal indokolta, hogy a közösség tagja elleni erőszak, illetve a közösség elleni uszítás bűncselekményi törvényi tényállásában a védendő csoportok köre, megjelölése, a jelenleg hatályos Btk. hatálybalépésétől – azaz 2013. július 1. napjától - kezdődően változatlan. Ezen nyílt végű, nem kimerítő felsorolás a nemzetközi (és közösségi jogi) normáknak - ezek között a védő által hivatkozott, a Tanács 913/2008/I/B kerethatározatának – megfelel, azokkal semmilyen módon nem ellentétes. A hatályos Btk. 216.§-ához, valamint 332.§-ához fűzött miniszteri indokolás értelmében a szóban forgó törvényi tényállások a lakosság egyes csoportjai közül kifejezetten nevesítik a nemi identitást, a szexuális irányultságot és a fogyatékossgát. A szexuális irányultság és a nemi identitás szerepeltetését ugyanakkor éppen a figyelembeveendő nemzetközi ajánlások teljesítése indokolta, ezen túlmenően pedig az, hogy Magyarországon növekedett az e csoportok tagjai ellen elkövetett gyűlölet-bűncselekmények száma.

[89] Ezt követően 2024. március 24. napján hirdette ki az ügydöntő határozatot.

[90] A tisztességes eljárás elve jelen ügyben sérült, mellyel összefüggésben utal a harmadfokú bíróság az Európai Emberi Jogi Bíróság határozatára, valamint az Emberi Jogok Európai Egyezménye szövegezésére, - annak is a 6. cikkére - az ésszerű időn belül való eljárás követelményeire.

[91] Az idézett 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény 6. cikkelye szerint, mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a bíróság tisztességesen, ésszerű időn belül tárgyalja, és hozzon határozatot az ellene felhozott büntetőjogi vádak megalapozottságát illetően. Magyarország Alaptörvénye is hasonlóképpen rendelkezik a XXVIII. cikkben, miszerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

[92] Törvényi kötelessége tehát a bíróságoknak az eljárások ésszerű időn belül való lefolytatása.

[93] Jelen eljárásban azt kell megállapítani, hogy a harmadfokú ítélet meghozataláig közel 5 év telt el a vád tárgyává tett cselekmény megvalósulása óta – ebből több mint 2 év bírói szakban -, amely időtartam nem vonható az „ésszerű idő” kategóriájába, ugyanakkor a vádlottnak is részben felróható a tárgyalási napok többszöri elhalasztása iránti kérelmek miatt. Az eljárás ilyen mértékű elhúzódását azonban főként a nyomozati szakban, az eljárás háromszori megszüntetése, majd folytatása közötti inaktív időszakok okozták.

[94] A táblabíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az ügy ténybeli és jogi megítéléséhez szükséges és lehetséges bizonyítékokat összegyűjtötte, majd a vádlott ténybeli beismerésén alapuló megalapozott tényállást állapított meg, melyet a másodfokú bíróság csupán ítéletszerkesztési hiba miatt korrigált akként, hogy a jogi indokolásból beemelt egyes ténybeli megállapításokat és mellőzte a jogkövetkeztetést.

[95] Az első – és másodfokú bíróság egyaránt színvonalasan teljesítette az indokolási kötelezettségét.

[96] Az első - és másodfokú bíróság bűnösség körében hozott ellentétes döntése, valamint a mindkettőtől különböző ügyészi álláspont kizárólag jogértelmezési kérdésben eltérő.

[97] A Kúria egyes alapjogokat sértő bűncselekmények ítélezését vizsgáló joggyakorlat elemző csoport 2015-ben készült összefoglalója szerint a gyűlöletbeszéd elleni hatékony büntetőjogi fellépés az elmúlt két és fél évtizedben folyamatos viták tárgya volt, máig ez az egyik legtöbbet vitatott tényállás a Btk.-ban. Az ellentétes irányú döntések egyik része a véleménynyilvánítás szabadságának túlzott korlátozására hivatkozik, míg a másik irány szerint a törvényi tényállás nem alkalmas a demokratikus közösségi viszonyokat romboló gyűlöletbeszéd elleni hathatós fellépésre.

[98] Jelen ügyben is az tapasztalható – a védelmi érveléssel szemben -, hogy nem a büntetőjogi normát sértő magatartás hiánya, hanem a jogkérdésben való állásfoglalás bizonytalansága van annak a hátterében, hogy a nyomozás során többször került sor az eljárás megszüntetésére, majd folytatására. Ahogyan a joggyakorlati elemzés ügyészi tapasztalatokat feldolgozó fejezetében olvasható, a közösség elleni uszítás és közösség tagja elleni erőszak bűncselekmények felmerülésekor részben az eljáró hatóságok téves minősítése, a nyomozás kezdeti szakaszában a felejelentés elutasítása vagy magánvádként való áttétele, részben a bizonyítási cselekmények elmulasztása volt jellemző [V. számú melléklet I. és II. pont], ezért rendkívül kevés eset került bírói szakba.

[99] A legvitatottabb éppen a gyűlöletbeszéd megítélése, ahol két alapjog; a véleménynyilvánítás szabadsága és az emberi méltósághoz való jog konkurál egymással.

[100] A vád tárgyává tett cselekmény értékelése kapcsán a harmadfokú bíróság abban egyetértett az első - és másodfokú bíróság egyező álláspontjával, hogy a vád szerinti közösség elleni erőszak büntette nem állapítható meg a vádlott terhére.

[101] A Btk. 216.§ (1) bekezdés értelmében, aki más valamely nemzeti, etnikai, faji, vallási csoporthoz vagy a lakosság egyes csoportjaihoz tartozása vagy vélt tartozása, így különösen fogyatékosága, nemi identitása, szexuális irányultsága miatt olyan, kihívóan közösségellenes magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy az adott csoport tagjában riadalmat keltsen, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

[102] Anélkül, hogy a táblabíróság szükségtelenül megismételné az első - és másodfokú ítéletben írtakat, az ügyészi fellebbezés irányára tekintettel vizsgálnia kellett a törvényi tényállásban írt elkövetési magatartást a vádhatóság által megállapítani kívánt minősítés tükrében.

[103] A bűncselekmény Btk. 216.§ (1) bekezdés szerinti alapesete a garázdaság szabálysértésének speciális alakzata, amely nem feltételez erőszakos magatartást. A garázdaság szabálysértését ez esetben a cselekmény motívuma, másnak a lakosság egy adott csoportjához tartozása vagy vélt tartozása miatti elkövetés minősíti fel bűncselekménnyé. A jogalkotó – indokolása szerint – e tényállással az etnikai feszültségeket demonstráló felvonulásokat kívánta büntetni, a tényállás szövegezése ettől azonban lényegesen szélesebb

körben fed le magatartásokat, hisz eleve nem feltételez szükségképpen többes közreműködést. E bűncselekmény absztrakt veszélyeztető jellegű, a kihívóan közösségellenes magatartásnak nem kell riadalmat keltenie, pusztán alkalmasnak kell arra lennie. *Ehhez az adott csoport tagja előtti elkövetés vagy legalábbis annak lehetősége szükséges, hogy a magatartás közvetlen következményeit a csoport tagja észlelheti.* E magatartása a jogalkotó által célba vett demonstratív felvonulásokon [BH2018.134.] túl akár egy a lakossági csoporthoz tartozásra utaló, gyalázkodó graffiti elhelyezése is lehet például a csoport egy vagy több tagjának házfalán. Szintúgy tényállásszerű lehet például egy meglegfelvonulás ellen spontán szerveződő megmozdulás, ahol a felvonulókat a tettesek magukból kikelve, mutogatva fenyegetik, szidalmazták, megdobálják. jelen ügyben nem ilyen elkövetési magatartással találkozunk.

[104] E körben az ítéltábla egyetértett azzal, hogy a vádlott cselekménye riadalom keltésére nem volt alkalmas, ahogyan ezt az elsőfokú bíróság is rögzítette ítélete [22] bekezdésében, mivel ijedséggel nem feltétlenül párosult. Nem tudható, hogy pontosan kik észlelték, nem volt kifejezetten „foglyul ejtett közönség”, hiszen a vádlotti felhívás két olyan weblapon történt, melyet a hasonló gondolkodásmódú személyek olvasnak, így ezek viszonylag zárt körben voltak látogatottak. Ugyanakkor bárki számára elérhető információ volt, ahogyan a későbbiekben erre a harmadfokú bíróság ki fog térni.

[105] A másodfokú bíróság is helytállóan hivatkozott arra, hogy a közösségellenesség és riadalomkeltés fogalmának elemzése körében a Btk. más tényállásaihoz (pl. garázdaság) kialakult jogértelmezés irányadó. Így helyesen mutatott rá ítélete [110] bekezdésében, hogy objektív mércével kell mérni a riadalmat, az nem függhet egyes egyének érzékenységtől, vagyis kihívóan közösségellenesnek csak azon esetben tekinthető egy magatartás, ha annak külvilágban megjelenő ismérvei valóságosan fenyegetőek a csoporthoz tartozó egyén számára.

[106] Mindezek miatt a közösség elleni erőszak büntetnének elkövetése az ítéltábla álláspontja szerint a vádlott terhére nem állapítható meg.

[107] Vizsgálta a táblabíróság, hogy a vádlotti magatartás más Btk. szerinti törvényi tényállást megvalósított-e, és e körben az elsőfokú bíróság jogi álláspontjával értett egyet, miszerint a Btk. 332.§ c/pontjában meghatározott közösség elleni uszítás bűncselekményének valamennyi tényállási eleme megvalósult.

[108] A bűncselekményt az követi el, aki nagy nyilvánosság előtt a lakosság egyes csoportjai, illetve azok tagjai ellen – különösen fogyatékosokra, nemi identitásra, szexuális irányultságra tekintettel – erőszakra vagy gyűlöletre uszít.

[109] A bűncselekmény jogi tárgya *a személyek csoportjai ellen irányuló* előítéletektől mentes, mindenki számára egyenlő megbecsülést és emberi méltóságot biztosító közhangulat, és ennek háborítatlanságához fűződő köznyugalom.

[110] A másodfokú bíróság részletesen foglalkozott a törvényi tényállás jogtörténeti fejlődésével, melynek keretében hivatkozott arra, miszerint a törvényi tényállás hatályos szövegét - az európai uniós és a nemzetközi bűnügyi együttműködést szabályozó törvények, valamint egyes büntetőjogi tárgyú törvények jogharmonizációs célú módosításáról szóló - 2016. évi CIII. törvény 55.§ (3) bekezdése állapította meg, 2016. október 18-i hatállyal.

[111] Ennek indoka az volt, hogy a rasszizmus és az idegengyűlölet egyes formái és megnyilvánulásai elleni, büntetőjogi eszközökkel történő küzdelemről szóló 2008/913/IB tanácsi kerethatározat előírja a tagállamok számára, hogy hozzák meg azokat az intézkedéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a kerethatározat rendelkezéseinek 2010. november 28-ig megfeleljenek. A magyar jogszabályok uniós joggal való

összeegyeztethetőségének vizsgálatakor az Európai Bizottság úgy látta, hogy a magyar büntető törvényi szabályozás nem megfelelő, tekintettel arra, hogy: a/ a közösség elleni uszítás bűncselekménye [Btk. 332.§] a „gyűlöletre uszítás” magatartást tartalmazza ugyan, azonban a joggyakorlat által kialakított értelmezés alapján valójában az erőszakra uszítást rendelte csak büntetni, míg a kerethatározat 1. cikk (1) bekezdés a/ pontja a „nyilvánosság előtt erőszakra vagy gyűlöletre uszítás” cselekményét rendeli büntetni, illetve b/ a Btk. 332.§-a a „csoport” elleni uszítás, míg a kerethatározat 1. cikk (1) bekezdés a/ pontja a „csoportjával vagy e csoport valamely tagjával szemben” megfogalmazást használta.

[112] Erre figyelemmel a törvény a korábbi elkövetési magatartást bővítette oly módon, hogy az erőszakra uszítást is megjeleníti, amellyel egyértelművé tette, hogy a gyűlöletre uszítás és az erőszakra uszítás nem azonos fogalmak.

[113] Az elsőfokú bíróság is kitért arra, hogy a gyűlölet kettős természetű fogalom, amely egyrészt fellobbanó heves indulati állapotot, másrészt tartós érzelmi beidegződést is jelenthet; mindkét esetben határozott és tudatos érzelemről van szó. A törvény szerinti gyűlöletre uszítás - amely a hatályos szabályozás alkotmánybírósági és jogalkalmazói értelmezéséhez képest előrehozott büntetőjogi védelemnek tekinthető - tehát nem jelenti egyértelműen az erőszak közvetlen veszélyét, illetve az erőszakos jellegű konkrét sérelem reális lehetőségét, ez utóbbit a törvény az „erőszakra uszít” fordulattal fedi le.

[114] Az Alkotmánybíróság több évtizedes gyakorlatára - és az ezen időszak alatt mindig szem előtt tartott „clear and present danger” elvre - figyelemmel kijelenthető, hogy a közrend elvont veszélyeztetése nem alapozhat meg büntetőjogi felelősségre vonást, a köznyugalomnak csak egy bizonyos mérték fölötti megzavarása járhat a szabad véleménynyilvánításhoz való jog korlátozásával (jelen esetben büntetőjogi szankcióval). A törvény ezért a rendelkezés részévé teszi *a köznyugalom megzavarására alkalmas módon történő elkövetést* a gyűlöletre uszítás elkövetési magatartás esetében.

[115] A szóban lévő bűncselekmény *nagy nyilvánosság előtt* követhető el. A vádlott a vád tárgyává tett plakátokat két internetes honlapon (vallomása szerint egy harmadikon is) megjelentette, amely a nagy nyilvánosság kritériumának megfelel. Az interneten való közlés, - amely bárki számára megismerhető - a nagy nyilvánosság fogalmát kimeríti, azt az egységes bírói gyakorlat a rágalmas tényállása kapcsán már értelmezte.

[116] Az a hivatkozás, hogy a honlapokat csak meghatározott kör látogatja, nem megalapozott. Az interneten bárki számára elérhető volt a tartalom, különösen, hogy 1956-os forradalommal összefüggésben jelent meg. Ha valaki internetes keresőt használva ünnepi megemlékezésre keresett alkalmakat, ezek az oldalak találatként jelentkezhettek, így akárki megismerhette a vádlott által közzétett plakátot. Ez meg is történt, hiszen rövid idővel a hirdetés 2019. október 16-i megjelenése után a Névk egy cikkében reagált az uszító jellegű tartalomra, melyre Terheltl 2019. október 19-én a plakát tartalmát magyarázó bejegyzését írta. (Ez az utólagos „értelmező” szöveg egyébként nem képezi a vád tárgyává tett cselekmény részét!)

[117] Az is a bárki számára való elérhetőséget mutatja, hogy a plakátot már megjelenése napján megosztotta a Facebook profilján egy személy, melyre felfigyelve tette meg a feljelentését a Névk3.

[118] A bűncselekmény kapcsán felmerülő alapjogok; az emberi méltósághoz, illetve a szabad véleménynyilvánításhoz való jog, illetve a diszkrimináció tilalma egymáshoz való viszonya kapcsán az első – és másodfokú bíróság egyaránt hivatkozott az irányadó nemzetközi dokumentumokra, illetve utalt az Alkotmánybíróság határozataira, továbbá a már

fentebb említett kúriai joggyakorlat elemzésre, amelyek megisméltése nélkül csak az alábbiak emelendők ki.

[119] A 30/1992. AB határozat amellett, hogy a szabad véleménynyilvánítási szabadságot deklarálta (elsőfokú ítélet [35] bekezdés) rögzítette azt is IV.2. pontban, hogy „a gyűlöletkeltés a demokrácia tartalmi jegyeinek tagadása, az erőszak érzelmi előkészítése. Visszaélés a véleménynyilvánítás szabadságával, az emberek meghatározott csoportjának, egy kollektivitásnak olyan intoleráns minősítése, amely nem a demokrácia, hanem a diktatúra jellemzője”.

[120] Az Alkotmány 54.§ (1) bekezdése szerint minden embernek veleszületett joga van az emberi méltósághoz. Így tehát az emberi méltóság a véleménynyilvánítási szabadság korlátja lehet. A véleménynyilvánítási és sajtószabadság korlátozásának szükségessége következik a magyar állam nemzetközi kötelezettségeiből is. A véleménynyilvánítás és sajtószabadság korlátozását mind az emberek meghatározott csoportjai elleni gyűlöletkeltésnek történelmileg bizonyítottan kártékony hatása, mind az alkotmányos alapértékek védelme, továbbá a Magyar Köztársaság nemzetközi kötelezettségeinek teljesítése szükségsszerűvé és indokolttá teszi.

[121] A fent hivatkozott az AB határozat V.3. pontja szerint a szabad véleménynyilvánításhoz való jog a véleményt annak érték és igazságtartalmára tekintet nélkül védi. A véleménynyilvánítás szabadságának külső korlátjai vannak csak; amíg egy ilyen alkotmányosan meghúzott külső korlátba nem ütközik, maga a véleménynyilvánítás lehetősége és ténye védett, annak tartalmára tekintet nélkül.

[122] A 12/1999. AB határozat II.3.4. pontjában az Alkotmánybíróság megerősítette, hogy a közösségek méltósága a véleménynyilvánítási szabadság alkotmányos korlátja lehet. Nem zárja ki tehát a határozat azt, hogy erről a törvényhozó akár a gyűlöletre uszítás tényállásán túlmenő büntetőjogi védelemmel is gondoskodik. Utalt a korábbi AB határozatra azzal, hogy gyűlöletre uszításban határozta meg a büntethetőség alkotmányos küszöbét. Amint azt az Alkotmánybíróság határozatának a II.3.2. pontban bemutatott megállapításai tartalmazzák, a már száz éve követett bírói gyakorlat szerint is *csakis az uszítás foglalja magában azt a „bizonyos mérték” fölötti veszélyt, amely a véleménynyilvánításhoz való jog korlátozását megengedhetővé teszi.*

[123] Az *uszítás elkövetési magatartását* az elmúlt évszázad alatt a bírói gyakorlat kimunkálta, miként erre az Alkotmánybíróság a határozataiban is rámutatott, valamint eseti döntésekben megfogalmazást nyert [BH1997.165, BH1998.521., EBH2010.2215, BH2011.242.].

[124] A 30/1992 AB hat V.2. pontjában az uszítás fogalma kapcsán utalt a Cúria 1920-ból származó megállapítására, miszerint olyan magatartások, „amelyek alkalmasak arra, hogy az emberek nagyobb tömegében a szenvedélyeket oly magas fokra lobbantsák, amelyből gyűlölet keletkezvén, a társadalmi rend és béke megzavarására vezethet”.

[125] A társadalmi rend és béke – a Btk. szóhasználatával a köznyugalom – ilyen megzavarása mögött ott van nagyszámú egyéni jog megsértésének a veszélye is: a csoport ellen felszított indulat fenyegeti a csoporthoz tartozók becsületét, méltóságát (szélsőséges esetben életét is), megfélemlítéssel korlátozza őket más jogaik gyakorlásában is (köztük a szabad véleménynyilvánításban).

[126] A joggyakorlatelemző csoport összefoglalójának 18. oldalán írtak szerint a közösség elleni uszítás (izgatás) tényállása a köznyugalmat, a társadalmi békét védi, ezáltal túlme-

egyfelől a konkrét személyek elleni gyűlölködő megnyilatkozásokon, amelyek rágalmazás vagy becsületsértés megállapítására adnak alapot, másfelől túlmegy a „mindenkihez” szóló becsmérően általánosító – rasszista, homofób stb. – kijelentéseken, közléseken is.

[127] Az elkövetési magatartását; a gyűlöletre uszítást ezért csak akkor tartja megállapíthatónak, ha az elkövető megnyilatkozásai – szóbeli, írásbeli vagy bármilyen más formát öltve – elsősorban nem az értelemre, hanem a nagy nyilvánosságot jelentő embercsoportok körébe tartozók (azaz az emberek sokaságának) érzelmeire hatnak, és ez által alkalmasak arra, hogy az emberek sokaságában a szenvedélyeket oly mértékig felszítsák, hogy bennük olyan nagyfokú gyűlölet alakuljon ki, amely már a társadalmi rend és béke megzavarására, akár erőszakos jellegű cselekmény(ek)re vezethet.

[128] A gyűlöletre uszítás ebben az értelmezésben az erőszak érzelmi előkészítéseként fogható fel, ami ezáltal magában rejtje az adott közösséghez, csoporthoz tartozó nagyszámú személyek egyéni joga megsértésének veszélyét.

[129] A bűncselekmény veszélyeztető (immateriális) jellegéből pedig az következik, hogy annak megállapításához nem elegendő a veszély feltételezettsége, az absztrakt veszély, hanem az szükséges, hogy az uszítás mint a másokat aktív, tevékeny gyűlöletre ingerlő magatartás folytán olyan helyzet alakuljon ki, amelyben reálisan számolni kell azzal a lehetőséggel is, hogy a cselekmény folytán konkrét sérelem bekövetkezik, tehát az erőszakos cselekmény bekövetkezte közvetlenül fenyeget.

[130] Leegyszerűsítve tehát gyűlöletre uszítás megállapításához három egymásra következő követelmény elengedhetetlen, úgymint: 1./ a szenvedélyek felszítása az elkövető részéről, 2./ a gyűlölet kialakulása (egy nagyobb embercsoportnak legalább egy részében), 3./ a sérelem ebből eredő közvetlen és reális lehetősége.

[131] A törvényi tényállás fogalmi ismérveinek fényében vizsgálandó a vád tárgyává tett plakát tartalma, amely nemcsak a feljelentésben sérelmezett LMBTQP zászló égetést foglalja magában, hanem egyéb – más csoport méltóságának megsértésére alkalmas, bár külön vád tárgyává nem tett – megfogalmazásokat.

[132] Eszerint: „’56 lángja tovább ég! Programok: - könyvégetés; kommunisták műveinek elégetése, - célbadobás Molotov-koktéllal, - célbalövés kommunistákra, - zászlóégetés: vörös, uniós és LMBTQP”.

[133] A plakát szövegéből megállapítható, hogy az „’56 lángja tovább ég!” cím nem csak átvitt értelemben utal a tűzre, mint egy mozgalom vagy eszme megjelenítésére. A láng és az ég szó áttételesen megjelenik az ún. programpontokban is, ahol a kommunistákra célba lövés mellett Molotov-koktéllal célbadobás is szerepel. Ez utóbbi köztudomásúan üvegbe töltött éghető anyag, gyújtóval, amelyet a céltárgyra dobva annak tűz általi elpusztítását valósítja meg. Az, hogy a Molotov-koktéllal célbadobásnak mi, illetve ki a célja, valójában mi vagy ki ellen irányul, a plakátból nem derül ki.

[134] Ugyanakkor szerepel a kommunistákra célbalövés és az utolsó programpontként a zászlók égetése, melyek között - a vörös és uniós mellett - az LMBTQP zászló is szerepel, tehát a szövegkörnyezet arra enged következtetni, hogy ezen csoportok ellen kívánt fellépni a vádlott.

[135] Tekintve, hogy a gyújtogatás és - egy politikai irányultság alapján pontosan behatárolható csoportba tartozó - konkrét személyekre való lövöldözés a Btk-ban szabályozott büntető jogi normákat sértő cselekmények, nem fogadható el az a védői érvelés, hogy Terheltl vádlott az alkotmányos és társadalmi rend védelmezőjeként lépett fel.

[136] Az LMBTQ közösség, miként az alsóbb fokú bíróságok is írták ítéleteikben rögzítették, ugyancsak pontosan behatárolható.

[137] A vádlott önmagában azzal, hogy egyenlőség jelet tett az LMBTQ közösség és a pedofilok közé, őket egy csoportba sorolva, már negatív véleményt fogalmazott meg és gyűlölet kiváltására alkalmas kifejezést használt, hiszen a kiskorúak sérelmére szexuális bűncselekmények elkövetőit nem csak a büntető anyagi jogszabályok rendelik szigorúan büntetni, de társadalmi megítélésük is nagyon negatív, tekintettel arra is, hogy bűncselekményeket követnek el.

[138] Ezen túlmenően a Molotov-koktél célbadobással kontextusba helyezve a szöveg kifejezetten fenyegető; a zászlóégetés nem csak a gyűlöletre, de az erőszakra uszítás megállapítására is alkalmas!

[139] A védelem által hangoztatott megállapítással és a másodfokú bíróság ítéletének [143] bekezdésében írt álláspontjával ellentétben a plakát szövege nem pusztán véleménynyilvánítás, hanem erőszakos cselekményekre, illetve gyűlölet gerjesztésére irányuló felhívás, ahogyan ez egyébként a másodfokú ítélet [144] bekezdésében is rögzítésre került. Mindezek miatt a gyűlöletre uszítás fentebb írt feltételei, illetve elkövetési magatartása a vádlott terhére megállapítható.

[140] A bűncselekmény megvalósultsága szempontjából egyébként semmilyen jelentősége nincsen annak, hogy a plakáton meghirdetett események ténylegesen megvalósultak-e vagy nem. Megjegyzendő, hogy utólag nem is volt feltárható ez a körülmény, mivel a Település2-i Rendőrkapitányságra csak 2020. június 26. napján készített jelentést a 2019. október 23. napján, a vádlott ingatlanában lezajlott összejövetelről.

[141] Nem értékelhető a plakát egy, a társadalomnak, illetve a jogalkalmazó szerveknek az eltérő nemi identitásúak csoportjához való értékítéletét vizsgáló tesztként. A társadalmi vita szintjét meghaladják azok a magatartások, amelyek a Btk-ban szabályozott valamely büntetőjogi normába ütköznek.

[142] A bíróság sem ideológiai vitát döntött el, hanem azt vizsgálta, hogy a vádlott megvalósította-e a vádban nevesített cselekményével valamely bűncselekmény törvényi tényállását és bűnössége megállapítható-e.

[143] Az irányadó tényállás alapján az ítéltábla a fentiek miatt arra a következtetésre jutott, hogy a másodfokú bíróság által a bűncselekmény hiányára vont jogi következtetés téves. Egyetértve a járásbíróság álláspontjával Terhelt1 vádlott bűnösségét a Btk. 332.§ c/ pontjába ütköző közösség elleni uszítás büntetében a kifejtett jogi indokok alapján megállapította.

[144] A büntetés kiszabása körében irányadó tényeket a járásbíróság helyesen tárta fel. Ezek a vádlott ténybeli beismerő vallomása, büntetlen előélete és a kiskorú gyermekekről való gondoskodás. Ugyanakkor további enyhítő körülmény az eljárás elhúzódása, mely elsősorban az eljáró hatóságoknak róható fel. Súlyosító körülményt a táblabíróság sem észlelt.

[145] Az így értékelt bűnösségi körülmények mellett – egyetértve az elsőfokú bíróság álláspontjával - a büntetési célok büntetés kiszabása nélkül is elérhetők a vádlott

vonatkozásában, ezért a Btk. 65.§ (1) bekezdése alkalmazásával próbára bocsátotta, melynek tartamát az eltelt időre is figyelemmel a törvényi minimumban határozta meg.

[146] A fent írtaknak megfelelően az ítéltábla a másodfokú bíróság ítéletét a Be. 624.§ (1) bekezdése alkalmazásával – a rendelkező részben írtak szerint – megváltoztatta, egyebekben a Be. 623.§ I. fordulata alapján helybenhagyta.

Győr, 2024. szeptember 18.

Dr. Széplaki László sk.
a tanács elnöke

Dr. Vajda Edit sk.
előadó bíró

Dr. Varga Gábor sk.
bíró

Z á r a d é k:

Ez az ítélet és a Székesfehérvári Törvényszék 2024. március 21. napján kelt 2.Bf.140/2023/8. számú ítéletének meg nem változtatott része a mai napon jogerőre emelkedett.

Győr, 2024. szeptember 18.

Dr. Széplaki László sk.
a tanács elnöke